

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319206647
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4319206647.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobkyne: B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. R. N. XX, W. XX F., zastúpenej: Z. RG. advokátka so sídlom Nám. Hrdinov 7 - 8, W. XX F., proti žalovaným: 1. K. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX/XX, XXX XX R. - F., 2. E. S., a.K. so sídlom N. C.. zastúpená: JUDr. Danuše Tichá s.r.o., so sídlom Nám. Martina Benku 6, 811 07 Bratislava, IČO: 52 058 310, o zaplatenie 10 000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu F. zo dňa 13. októbra 20XX č.k. 14C/42/2XX9-166, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti trov konania vo vzťahu k žalovanej v druhom rade potvrdzuje.

Žalovaná v druhom rade má nárok voči žalobkyňi na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie uznesením konanie zastavil. Žalovanému v 1. rade voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania nepriznal. Žalovanej v 2. rade priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 262 ods. 1, 256 ods. 1, § 257 Civilného sporového poriadku (CPS).

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa využijúc svoje dispozičné oprávnenie vzala žalobu v celom rozsahu späť, preto skúmal procesnú zodpovednosť strán sporu na zavinení zastavenia konania. Posúdiac všetky okolnosti prejednávanej veci dospel k záveru, že v súvislosti s náhradou trov konania nie je dôvodná aplikácia § 257 CSP, ktorý predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za zavinenie, keďže nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd výnimočne neprizná náhradu trov konania úspešnej protistrane. Poukázal na skutkové okolnosti, podľa ktorých si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na tunajšom súde dňa 30.12.2019, pričom konanie vedené pred Okresným súdom Bratislava I pod sp.zn. 15C/2/2019 bolo právoplatne zastavené dňa 02.10.2019 z dôvodu uzavretia mimosúdnej dohody medzi žalobkyňou a žalovanou v 2. rade. Vyslovil názor, že žalobkyňa mala vedieť, aké nároky a na akom skutkovom základe si v konaní pred Okresným súdom Bratislava I uplatnila, a samozrejme aj to, aké konkrétne jej nároky boli zo strany žalovanej v 2. rade titulom uzavretej mimosúdnej dohody uspokojené. Tieto informácie bola potom povinná poskytnúť svojej právnej zástupkyňi a to za účelom zváženia dôvodnosti podania žaloby a zváženia možnosti jej úspechu v konaní. Ak tak žalobkyňa neurobila, nemožno túto skutočnosť pripočítať na úkor žalovanej v 2. rade, ktorá musela voči riadne podanej žalobe v zmysle Civilného sporového poriadku aktívne uplatňovať prostriedky procesnej obrany. Hoci žalovaná 2. rade už vo svojom prvom vyjadrení k žalobe poukázala na skutočnosť, že žalobkyňa si na rovnakom skutkovom základe uplatnila nároky v konaní pred Okresným súdom Bratislava I, ktoré boli v zmysle mimosúdnej dohody uspokojené, pričom svoje tvrdenia oprela aj o listinné dôkazy, žalobkyňa na žalobe zotrvala a vyvolala potrebu ďalšej procesnej obrany zo strany žalovanej 2. rade, ktorá sa v konaní aktívne bránila. Zohľadňujúc okolnosti, za ktorých žalobkyňa podala žalobu a hodnotiac jej ďalší postoj v konaní dospel súd prvej inštancie k záveru, že tieto okolnosti nemôžu

prevážiť, hoc aj v dôsledku utrpenej ujmy, jej zlým zdravotným stavom, nízkym príjmom a nemožnosťou zaradiť sa do riadneho pracovného a spoločenského života (hoci ide nepochybne o závažné skutočnosti) tak, aby tieto skutočnosti na strane žalobkyne považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa. Práve naopak, nepriznanie náhrady trov konania žalovanej v 2. rade, by sa za daných okolností mohlo javiť ako rozpor so spravodlivým usporiadaním vecí, keď § 257 CSP má slúžiť na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu tak pokiaľ ide o vedenie súdneho konania, ako aj jeho výsledok. K tomu poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11 Co 265/2017 zo dňa 29.05.2018 a na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 21 Cdo 3536/2016 zo dňa 30.08.2017, z ktorých citoval.

1.3. Keďže súd prvej inštancie dospel k záveru, že v súvislosti s náhradou trov konania nie je dôvodná aplikácia § 257 CSP, posúdil nárok na náhradu trov konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP dôvodiac, že žalobkyňa bola stranou sporu, ktorá zastavenie konania procesne zavinila. O nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v 1. rade rozhodol tak, že mu voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže žalovaný 1. rade si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a zo spisového materiálu vyplýva, že mu preukázateľne ani žiadne nevznikli. Vo vzťahu k žalovanej k 2. rade rozhodol tak, že jej nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni priznal v rozsahu 100 %. Uviedol, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Žalobkyňa podala v zákonnej lehote odvolanie a navrhovala, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa priznania náhrady trov konania žalovanej v 2. rade zmenil a náhradu trov konania jej nepriznal s prihliadnutím na ustanovenie § 257 CSP. Dôvodila, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Potvrdila, že žalovanej v 2. rade vznikol nárok na náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 256 ods. 1 CSP, keďže procesne zavinila zastavenie konania. Namietala však, že bolo namieste použiť ustanovenie § 257 CSP. K tomu poukázala, že má trvalé následky, ktoré jej spôsobil žalovaný v 1. rade pri dopravnej nehode. Jej psychicky a fyzicky stav je tak vážne narušený, že nie schopná zaradiť táto plnohodnotného života. Má minimálny dôchodok. Preto sa priznanie nároku na náhradu trov konania žalovanej v 2. rade javí ako nespravodlivé a odporujúce dobrým mravom, môže viesť k nenapraviteľným škodám na jej majetku. Žalovaná v 2. rade s ňou uzatvorila v inom konaní mimosúdnu dohodu, ktorá však nebola v jej prospech, ale naopak v prospech žalovanej v 2. rade, preto sa nezachovala v súlade s dobrými mravmi. Do svojho sociálne slabého postavenia sa nedostala svojím zaviniením, ale zaviniením žalovaného v 1. rade. Mala zato, že v tomto prípade v dôsledku útrpnej udalosti, ktorej následkom bolo doživotné poškodenie jej zdravia, nízkym príjmom a nemožnosť zlepšiť si kvalitu života prípadným pracovným pomerom či dohodou o vykonaní práce, navyše jej zaradenie do spoločenského života následkom psychickej traumy je pre ňu náročné, sú dané podľa dôvody osobitného zreteľa, keďže si tento neprihodila sama.

3. Žalovaná v 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že v odvolaní uvedené dôvody pre naplnenie podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, už boli predmetom skúmania pri rozhodovaní o trovách súdom prvej inštancie v napadnutom uznesení. K nároku na náhradu trov konania sa vyjadrila v podaní zo dňa 17.09.2021, ktorá argumentácia platí aj po podaní odvolania žalobkyne, keďže žalobkyňa v odvolaní neuviedla nič, čo by zásadne zmenilo skutkový a právny stav k nároku na náhradu trov konania. S odôvodnením napadnutého uznesenia súhlasí a poukazuje aj na tam uvedenú súdnu prax, ktorou sa stotožňuje. Tvrdila, že pokiaľ žalobkyňa nebola stotožnená s obsahom mimosúdnej dohody, mohla to riešiť voči svojmu právnenému zástupcovi. V tomto konaní, osobitne v časti rozhodovania o trovách konania, na to nie je priestor ak nie sú ani splnené podmienky a zákonné dôvody. Navrhovala, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil ako vecne správne, a aby jej bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 355 ods. 1, § 359 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti ustanovenia § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, a preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti trov konania vo vzťahu k žalovanej v 2. rade ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6.1. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa využívajúc svoje dispozičné oprávnenie vzala žalobu v celom rozsahu späť z dôvodu, že zo spisu Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 15C/2/2019 bolo zistené, že uplatnený nárok je vymáhaný duplicitne. Zároveň žiadala, aby súd prvej inštancie nepriznal nárok na náhradu trov konania podľa § 257 CSP z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré mali spočívať v jej

nízkom príjme a v zlom zdravotnom stave vyplývajúcom zo zranenia kolena a zlého psychického stavu po dopravnej nehode, pre ktorý sa nemôže zaradiť do riadneho pracovného a spoločenského života.

6.2. Žalobkyňa v 2. rade vo vyjadrení poukázala, že dôvodom späťvzatia žaloby bola jej nedôvodnosť, keďže nárok už bol vymáhaný v predchádzajúcom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. Bola nútená sa voči žalobe brániť, splnomocniť právneho zástupcu, ktorý sa k veci opakovane vyjadroval, čím jej vznikli náklady.

6.3. Súd prvej inštancie uznesením konanie zastavil, žalovanému v 1. rade voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznal a žalovanej v 2. rade priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Na odvolanie žalobkyne je uznesenie súdu prvej inštancie v časti trov konania vo vzťahu k žalovanej v 2. rade predmetom skúmania odvolacím súdom.

7. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

8. Podľa § 257 CSP, súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Odvolací súd posudzujúc uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania vo vzťahu k žalovanej v 2. rade z hľadiska súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver. Súd prvej inštancie považoval za rozhodujúce, že k späťvzatiu žaloby došlo pre správanie žalobkyne, ktorá podala nedôvodnú žalobu. V dôsledku späťvzatia žaloby bolo konanie zastavené, pričom zastavenie konania procesne zavinila žalobkyňa. Na základe uvedeného dospel k záveru, že žalovaná v 2. rade má nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %. Odvolací súd sa týmto záverom stotožnil, preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie svoje uznesenie v napadnutej časti v dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov uznesenia v napadnutej časti ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

10.1. Na zdôraznenie správnosti uznesenia súd prvej inštancie v napadnutej časti odvolací súd dodáva, že vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich zavinil. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Ide o zásadu, ktorá je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania.

10.2. Za predbežné právne posúdenie treba považovať také právne posúdenie, ktoré predchádza rozhodnutiu vo veci samej. Ak súd prvej inštancie uplatnený nárok predbežne právne posúdil, a pritom dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť, bol potom povinný v zmysle § 138 CSP vyzvať žalobkyňu na späťvzatie žaloby. Uvedená výzva dala možnosť žalobkyni, aby mohla predniesť svoje ďalšie právne posúdenie, ktoré by zdôvodňovalo danosť ňou uplatneného nároku. Na základe výzvy zo dňa 20.08.2021 však žalobkyňa doručila súdu prvej inštancie podanie, ktorým vzala žalobu späť. Na základe uvedeného nie je možné prijať iný záver ako ten, že zastavenie konania zavinila žalobkyňa.

11. Žalobkyňa v odvolaní v zásade namietala len voči posudzovaniu okolností hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, ktorú námietku však odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. V ustanovení § 257 CSP je daná možnosť súdu zvoliť iný záver pri náhrade trov konania, než vyplýva zo všeobecných zásad, avšak musí ísť o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania, ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu. Aj Najvyšší súd SR v svojom rozhodnutí sp.zn. 2M Cdo 17/2009 zo dňa 28.01.2010 uviedol, že rozhodovanie v zmysle § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj okolnostiach na strane strán sporu. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany sporu k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Uviedol tiež, že ustanovenie § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku

ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že v danej veci okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, preukázané neboli. Všetky okolnosti, na ktoré poukazovala žalobkyňa totiž existovali už v čase predchádzajúceho konania vedeného pred Okresným súdom Bratislava I pod sp.zn. 15C/2/2019, ktoré bolo právoplatne skončené zastavením, v dôsledku uzatvorenia mimosúdnej dohody medzi žalobkyňou a žalovanou v 2. rade. Pokiaľ žalobkyňa napriek tomu na základe rovnakých skutkových okolností podala žalobu, musela si byť vedomá, že na strane žalovaných môžu vzniknúť trovy konania, a to napriek späťvzatiu žaloby. Navyše bola žalobkyňa zastúpená právnym zástupcom z radov advokátov teda osobou právnický vzdelanou, ktorá postupovala s odbornou starostlivosťou, keď sa pred podaním žaloby poučila žalobkyňu, že uplatnený nárok bol zrejme vymáhateľný.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania vo vzťahu k žalovanej v 2. rade podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaná v 2. rade má voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia, ktorým sa konanie v napadnutej časti končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP). Ani v prípade trov odvolacieho konania odvolací súd nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo dôvodné náhradu trov odvolacieho konania žalovanej v 2. rade nepriznať podľa § 257 CSP. Pritom považuje za potrebné uviesť, že žalobkyňa vyvolala odvolacie konanie, pričom si musela byť vedomá, že v prípade neúspechu môže byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania protistrane. Aplikáciu ustanovenia § 257 CSP v odvolacom konaní neodôvodňuje ani povaha a okolnosti sporu ani zložitost' riešených právnych otázok, ani osobné pomery žalobkyne.

Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).